

מסורת הש"ס עם הוספות

א) עוקצין פ"א מ"ה, ב) [שס], ג) [לקמן טו, לו], ד) [לקמן דף ז':], ה) [לקמן ז':], ו) כלים פרק כ"ו מ"ט ע"י"ש, ז) לקמן י"ז, ח) שבת ז' ט) [ע"י רש"י תעמח כה, ד"ה מסא].

הגהות הב"ח

א) גמרא נשינו מעשה שהמעשה מבטל מיד מעשה ומיד מחשבה ומחשבה אינה מבטלת לא מיד מעשה: (ב) רש"י ד"ה שהמעשה מבטל:

ליקוטי רש"י

יורדין לידי טומאה במחשבה. מי שחשב עליו שזה יהא גמר מלאכתו כגון שיעזרו לדרגש או לדולצקי כיון שיעזרו מקבל טומאה ואלמלי עיזדו לרצועות וסנדלין אין מקבלים טומאה עד שיגמרו למלאכת הסנדלין: ואין עושים מוטומאתן. ממשצת תורת קבלת טומאה אין עולין במחשבה כגון עיזדו לשלחן ולדרגש ומישב עליו לרצועות וסנדלין אין מחשבתו מצטלתן מתורת קבלת טומאה: אלא בשינוי מעשה. עד שיתן בו איזמל: (ג) מעשה מבטל מיד מעשה. אפילו עשה צו מעשה מוכיח מחילה לשלחן כגון שקילצו קציצותיו ליפותו כיון שנתן איזמל צו לחתכו לסנדלין מצטל מעשה ראשון וכל שכן שמוציא מידי מחשבה שלא היה צה מעשה: ובי תימא הני מילי. ללא מצטלין צתרייתא לקמייתא כללים דחשיבי ומשינא עליו שס כלי במחשבה אינה נוחה להפקיע שמה: שבסמן. לקמיה מפרש מאי היא: מהורות. דגלי דעמיה ללא ניתא ליה צה וטהרו מלקבל טומאה הידות האלה עוד ולא הביאה טומאה על האוכל עד שיגיע טומאה ל" צאכל עמנו: ור' יוסי מטמא. טעמא מפרש לקמן: בשלמא למאן דאמר. האי צסן היינו שהתיר אגדן של עומרין לשון מתצוססת דמין (יחזקאל טו) מתגוללת כלומר כיון שהתיר אגדן השלצין מתגוללן בגורן לפי שנוחין להתפור או לשון כנה דמתרגמינן ואת כנו וית צסיסיה (שמות ז) כלומר הכנו ל" לשון: שפיר. לא קשיא לך דאליציה מליית למימר דקיימי רצנן כותמיה כיון שהתיר אגדן ללא הוי אלא כמחשבה בעלמא דגלי דעמיה ללא ניתא ליה צידות שלהן שאין הידות ראויות לשלצין אלא כדי לאוגדן צהס והאי מוכח ללא צעי לאוגדן: אלא למאן דאמר בסמן ממש. שדשן לידות צרגלי צהמה או צמקצת כמו צשמך צצוס קמינו (תהלים מד) צוססו את חלקתי (ירמיה יג) והכא דאכילא מעשה רצה הוא דאמר דקא מטהרי רצנן אצל צמחשבה לא אמר: מאי איכא למימר. אי צקוצר לאכילה מוקמת לה להיא דלעיל מאי טעמא דרצנן: הכא נמי. פלוגתא דאחרים ורצנן צצססן ממש כשנמלך לסיכון: האי מאי. צשלמא גצי פלוגתא דר' יוסי דקא מיירי צגורן איכא למימר טעמא דרצי יוסי דלע"ג דצססן חוז למיהוי ידות וניתא ליה שיהו מחוצרות צאכל כמו שהן צוססות מרצי"ה צלע"ז: הוא"ל וראויות להפך. ראשי השצלים: בעתה. על ידי הידות עתר פורק"ל ואלמלא הידות אין נוחין להפכן צה דממוך שהס קנרים יוצאין מצין צ' עוקציה של עתר ונשמטין ממנה והוא צצססן תחלתן" לא לצטלן נחזון אלא לרכנן: אלא הכא. דצעי להו לסקך: למאי חזו. ידות אוכלים מצססן ואין אגודות צהן: בגי"הו. צקשין שלהס יאחזוס וינטלו ראשי השצלים עמהס: משום הכי מטמא רבי יוסי. דקסצר מעשה זוטא לא צטלה תורת ידות מינייהו. שאלתי את מורי מגופא דמשנה דמייתי אגז גררז צשמעתין מי שיך למיתני גופא כדגר' צמימרות האמוראים ואמר לי רצי משום דהך משנה מן הטהרות שאין מהם שום גמרא צעולס ולא מפורשת כשאר המשניות לפיכך נוהג הש"ס לומר גופא כדי לפרש: למה נמשלה בו. אגז דאמר הוא"ל וראויות להפך צעתר נקט נמי הא מלתא למה נמשלה בו דכתבי ועתה (אל ה"ל) (צראשית כה) ועתה לו (שס): בתנ"י מסכבין בנסרים. צגמרא מפרש פלוגמייהו: נתן עליה נסר שהוא רחב ארבעה. צגמרא מפרש מאן קתני לה: ובבבד ש"א יישן תחתיו. דנסר רחצ ד' סכך פסול הוא כדאמר צגמרא לרצ אליצא דר' מאיר ולשמאל לרצרי הכל וסוכה כשרה וכגון דיהציה אלל הדופן לסכך פסול אינו פוסל מן הצד אלא צד' אמות דאמרינן דופן עקומה": רחב ארבעה. צגמרא מפרש מאן קתני לה: ובבבד ש"א יישן תחתיו. דנסר רחצ ד' סכך פסול הוא כדאמר צגמרא לרצ אליצא דר' מאיר ולשמאל לרצרי הכל וסוכה כשרה וכגון דיהציה אלל הדופן לסכך פסול אינו פוסל מן הצד אלא צד' אמות דאמרינן דופן עקומה": רחב ארבעה. קפסיל ר' מאיר: אפילו בפחותות משלש. צתמיה: הא קנים בעלמא נינהו. וא"כ צמאי מכשר: א"ר פפא הכי קאמר. שמואל יש צהן ארבעה דצרי הכל פסולה כו': שיעור מקום. דאין רשות צפחות מארבעה": לא גזרינן. משום תקרה ללא חשיבי לעשות תקרה מהן: כיון דנפקי מתורת לבוד. שאס היה אויר צמקוס אחד מהס לא מצי למימר לצוד חשיבי להיות דומות לתקרה וגזרינן: תנן נתן עליה נסר בו. קא סלקא דעמיה דצרי הכל היא וכשרה וכגון שנתנו מן הצד דאמרינן דופן עקומה ולא חשיב סכך למיפסלה: שני סרינין מצטרפין. לארבעה טפחים לפסול צסוכה משום סכך פסול שסיכך צצצר המקבל טומאה וסכך פסול צצמנע פוסל צארבעה": שני

סוכה

פרק ראשון

סוכה

יד.

עין משפט נר מצוה

צב א מיי פ"ה מה"ל טומאת אוכלין הלכה כ: צב ב ג מיי פ"ה מה"ל סוכה הלכה ז סמג עשין פת טו"ע א"ח סימן תרכט עט"ף יח:

כ"ל ידות האוכלין שבסמן בגורן מהורות. משנה היא פ"ק דעוקצין (מ"ה): בעתה. צפרק הצא על יצמתו (יצמות דף קד, טז) פי' צקונטרס עתר פל"א צלע"ז ולא יתכן דצלא ידות נמי יכול להפך צה את המצוה והיא נקראת רחמ שמתרינן צה את המצוה מן המון שלה כדכתיב (ישעיה ז) אשר זורה צרתם וצמורה וכלן פירש פורק"ל וכן עיקר": אי

בסמן ממש מאי איכא למימר הכא נמי שבסמן ממש אי הכי מאי טעמייהו דאחרים דאמר כרבי יוסי דתנן ר' יוסי מטמא האי מאי בשלמא התם טעמא דרבי יוסי חזיא לכדרבי שמעון בן לקיש דאמר רבי שמעון בן לקיש הוא"ל וראויות להופכן בעתה אלא הכא למאי חזיא לבי סתר למנקט להו בגילייהו גופא כל ידות האוכלין שבסמן בגורן מהורות ורבי יוסי מטמא מאי בסמן רבי יוחנן אמר בסמן ממש ר' (אליעזר) אומר התיר אגדן בשלמא לרבי (אליעזר) דאמר בסמן התיר אגדן היינו דמטמא רבי יוסי אלא לרבי יוחנן דאמר בסמן ממש אמאי מטמא רבי יוסי א"ר שמעון בן לקיש הוא"ל וראויות להופכן בעתה א"ר (אליעזר) למה נמשלה תפלתן של צדיקים בעתה לומר לך מה עתר זה מהפך את התבואה בגורן ממקום למקום אף תפלתן של צדיקים מהפכת דעתו של הקב"ה ממדת אכזריות ל" ממדת רחמנות: בתנ"י מסכבין בנסרים דברי רבי יהודה ורבי מאיר מאיר צאוסר צ נתן עליה נסר שהוא רחב ארבעה טפחים כשרה ובלבד שלא יישן תחתיו: גמ' אמר רב ימחלוקת בנסרין שיש בהן ארבעה דרבי מאיר אית ליה גזרת תקרה ורבי יהודה לית ליה גזרת תקרה אבל בנסרין שאין בהן ארבעה דברי הכל כשרה ושמואל אמר בשאין בהן ארבעה מחלוקת אבל יש בהן ארבעה דברי הכל פסולה אין בהן ארבעה ואפי' פחות משלשה הא קנים בעלמא נינהו א"ר פפא הכי קאמר יש בהן ארבעה דברי הכל פסולה פחות משלשה הא קנים בעלמא נינהו א"ר פפא מ"ט קנים בעלמא נינהו כי פליגי משלשה עד ארבעה מר סבר כיון דליתנהו שיעור מקום לא גזרינן ומר סבר כיון דנפקי להו מתורת לבוד גזרינן תנן נתן עליה נסר שהוא רחב ארבעה טפחים כשרה ובלבד שלא יישן תחתיו בשלמא לשמואל דאמר בשאין בהן ארבעה מחלוקת אבל יש בהן ארבעה דברי הכל פסולה משום הכי לא יישן תחתיו אלא לרב דאמר בשיש בהן ארבעה מחלוקת אבל אין בהן ארבעה דברי הכל כשרה לר' יהודה אמאי לא יישן תחתיו מי סברת דברי הכל היא סיפא אתאן לרבי מאיר תא שמע שני סרינין מצטרפין שני

דרב ממתני' נתן נתן עליה נסר שרחב ד' טפחים כשרה ובלבד שלא יישן תחתיו קס"ד מתני' דברי הכל היא קשיא לרב דאמר כשיש בהן ד' טפחים ר' יהודה מכשר אי הכי לר' יהודה אמאי לא יישן תחתיו לאו מכלל דסבר ר' יהודה דנסר פסול הוא. חשק שלמה על ר"ח (ב) נראה דזהו כחצ לפיכך על סיפא דמתני' דמחשבה אינה מוציאה אפי' מיד מחשבה דהיינו כל יורדין וכו'.

הכלים יורדין במחשבה ואין טומאת מיד מחשבה אלא בשינוי מעשה מעשה מבטל מיד מעשה ומיד מחשבה אינה מבטלת לא מיד מעשה ולא מיד מחשבה. פי' עוד היה וחישוב עליו להיות קטבליא במחשבתו נעשה כלי ואם נעשה בו טומאה נטמא אבל אם היתה קטבליא וחישוב לעשות עוד אינה יוצאה מתורת כלי במחשבה עד שיעשה בה מעשה כדנתן שלחן שנטלה אחת מרגליו טהורה כו' זהו א' פירושו כל היורדין לידי טומאה במחשבה אין עולין מיד טומאה אלא בשינוי מעשה. וכי תימא ידות האוכלין במחשבה א"ר (אליעזר) א"ר שגיא להו והתנן בפרק א' בעוקצין (מ"ה) כל ידות האוכלין שבסמן בגורן מהורות כלומר הכניסן לאוכלין ונמלך עליהן בגורן מהורות ר' יוסי מטמא פסיגא של אשכול שריקנה טהורה שירי בה גריגרי אחד טמאה. פי' בססן. פססן כדגרסי' בע"ז כיצד מבטלה קטע ראש אונה והוא כמו חתיכה. ואמר בשלמא לר' אליעזר דאמר התיר אגודן הנה במחשבה נתנן מהורות אליבא דרבנן שפיר אלא לר' יוחנן דאמר בסמן ממש כלומר תורת אן מסתלקת תורת טומאה מהן אלא בשינוי מעשה מאי טעמייהו דרבנן דמטהרי הבא במחשבה בלבד. ושינון הכא נמי רבנן דאמרינן אם פסולת מרובה על האוכלין טהורה שפססן ממש דהוא מעשה. ואקשינן אי הכי מאי טעמייהו דאחרים דפסלי הא עבד בהו מעשה ובטלינהו. ושנינן אחרים כו' יוסי סבירא להו דאף על גב דעבד בהו מעשה סבר הוא"ל וראוי להפכן בעתה לא בטלה ידות מינייהו אחרים נמי סביר כיון דלכי סתר לה לסכך חזו למנקט להו בגילייהו לא בטלי תרונם לקושש קש לגבא גילי. למה נמשלה תפלת צדיקים כעתר שנאמר ויעתר יצחק לה: מתני' מסכבין בנסרים דברי ר' יהודה ר' מאיר אומר: אמר רב בנסרין שיש בהן ד' טפחים מחלוקת רבי מאיר גזר הני משום תקרה סבר מאן דחזי דמכשרה בנסרים שיש בהן ד' טפחים אתי לאכשורי תקרה ורבי יהודה לא גזר. ושמואל אמר כשיש בהן ג' טפחים מחלוקת ר' יהודה סבר כיון דלית בהן ד' טפחים דאנינן [שיעור] מקום לא גזרי ור"מ סבר כיון דנפקי מג' דהוא לבד גזרינן. ואקשינן עליה

דרב ממתני' נתן נתן עליה נסר שרחב ד' טפחים כשרה ובלבד שלא יישן תחתיו קס"ד מתני' דברי הכל היא קשיא לרב דאמר כשיש בהן ד' טפחים ר' יהודה מכשר אי הכי לר' יהודה אמאי לא יישן תחתיו לאו מכלל דסבר ר' יהודה דנסר פסול הוא. חשק שלמה על ר"ח (ב) נראה דזהו כחצ לפיכך על סיפא דמתני' דמחשבה אינה מוציאה אפי' מיד מחשבה דהיינו כל יורדין וכו'.

(א) לקמן ז: לו. (ב) [שנת
כט: ושם נמקן. (ג) [לקמן
ז: לו. (ד) [ע"י מוספות
לקמן לו: ד"ה ר' יהודה].
(ה) [מגילה כג. מזר יט.
סנהדרין י: י. (ו) עיין תוס'
לקמן לו: ד"ה ר"י. (ז) י"ח.
(ח) י"ז. (ט) י"ח. (י) בכורות
מש ע"ב.

ליקומי רש"י

שני נסרים אין מצטרפין
מצטרפין. לפוסלה
משום גזרת תקרה שאפילו
כולה מסוככת נסרים
כשרה, רבי יהודה קאמר
לה, דאית ליה מסככי
נסרים. רבי מאיר
אומר אף נסרים.
מצטרפין לשיעור סך
פסול לפוסלה [לקמן ז: י.
משם ראיה. נמניה
[לקמן ז: יח.

הנהות וציונים

(א) ברי"ף ובריטב"א
ובכת"י ליתא חיבות "של
ארו" וכן מובא ג"י זו
בתוס' לקמן לו ע"א
ד"ה מאי ארו: [ב קצת
דפוסים הגירסא אמרו:
[ג] [ברש"י ליתא
(גליון):

אי דאית בהו ארבעה למה יהו מצטרופי. להווא לישנא דלמנר רב
לקמן¹ דצאמנע פוסל צארבעה פריך ללאידך לישנא² דלמנר
דאפילו צאמנע אינו פוסל אלא צארבעה אמות מידי:
מצטרפין צארבע אמות. ולרבי יהודה אין מצטרפין דאפילו
מכוסה כולה צהן

כשרה: ומודה רבי מאיר שאם יש בין נסר לנסר כמלא נסר. אנסר שיש בו ארבעה נמי קאי כדמוכח לקמן³ דפריך מינה לשמואל דלמנר סך פסול צאמנע פוסל צארבעה והכי נמי הוה מני למיתני ומודה רבי יהודה והא דנקט רבי מאיר רבותא היא כדפירש צקונטרס דאפילו רבי מאיר דמתמיר מודה צהא ועוד משום דעיקר ומודה אלא צהן ארבעה דאפילו צהו קאי ודוקא נקט צין נסר לנסר כמלא נסר דאי איכא פחות אע"פ שסך פסול צפחות מד' ישנים תחתיו היכא דמקום הפסול מרובה גרע ומיהו צנסר ארבעה למאי דמוקי לה לשמואל לקמן⁴ צסוכה צת ח' אמות מנומנמות דכי יהיז נסר ופסל עד אמצעה מהאי גיסא וחוזר ומתחיל מלדה השני ונותן תחלה נסר ואחר כך פסל דהוו להו שני פסלים צאמנע דאיכא צהו הכשר סוכה צשאר הפסלים לא נפקא מינה מידי צין כמלא נסר לפחות ממלא נסר דאי משום הכשר סוכה צאמנע אפילו כל השאר מכוסה צנסרים עד הדופן אמרינן דופן עקומה ואי משום להכשיר שאר הפסלין צצין נסר לנסר הוו להו כצאמנע דלמנר שמואל צאמנע צארבעה א"כ אינו מועיל וזהו כללו של דבר דנסר ופסל כמלא נסר צנסרים פחותים מצארבעה אפילו כל הסוכה עשויה קן כשרה אפילו תחת הנסרים ואפילו לרבי מאיר דהא ליכא ארבעה צמקום אחד וכי פסיל להו ר' מאיר היכא דאיכא תרתי נסרים צהדדי דמצטרפין שני הנסרים לצארבעה אי נמי היכא דליכא צין נסר לנסר כמלא נסר דלא הוי מחלה על מחלה והיכא דנסרים רחצים ארבעה ויש צין נסר לנסר כמלא נסר לרבי דלמנר לקמן צין מן האמנע צין מן הזד אפילו פוסל אלא צד' אמות מיתוקמנא הך צרייתא דעצידא כולה הכי וכשרה תחת הפסל ולא תחת הנסר ולשמואל מיתוקמנא כששני הפסלים צאמנע וליכא ארבע אמות עד הדופן וכולה פסולה אף תחת הפסלים חוץ ממחמת שני הפסלים צצאמנע דכשרה:

הפכן על צידיהן. אליצא דרב לא מיתוקמנא הך פלוגתא דאמוראי אלא כרבי מאיר וצרחצים ארבעה וקיימנא לן צפרק מי שהוליאהו (ערוצין ד' מו:): ר' מאיר ורבי יהודה הלכה כרבי יהודה אצל לשמואל מיתוקמנא שפיר ככולי עלמנא ומתוך כך נראה דהלכה כשמואל אף על גב דצעלמנא הלכה כרבי צאסורי⁵ ועוד לקמן פ' לולב הגזול (ד' לו:): דקאמר רבי יהודה סוכה אינה נוהגת אלא צארבעה מינין צצלולב ופריך מההיא צרייתא דתניא כוותיה דשמואל דקמני סיככה צנסרים של ארו ולא מיייתי מההיא דתניא כוותיה דרב שמע

שני נסרים אין מצטרפין. לפוסלה דאפילו כולה מסוככת צהן כשרה ור' יהודה היא: בשלמא צשמואל⁶ בוי. נוקמנא להך פלוגתא נמי צשאין צהן ד' וקאמר רבי יהודה שני נסרים של שלשה טפחים וצאע"ג דנפיק מתורת לצוד אין מצטרפין לפוסלה שאף כולה מסככי צהן ורבי מאיר אומר נסרים מצטרפין לצארבעה אס צאמנע סוכה הן לפוסלה: למה צי צאצטרופי. דקא אמר ר"מ נסרים כסדינין ומצטרפין חדא מינייהו פסלה לה: קנים בעלמא ניגדו. דהא אמר רב אין צהן ארבעה דברי הכל כשרה: דר' אמות מן הצד. דמן הזד אין סך פסול פוסל אלא צד"א דצצציר מהכי גמירי דופן עקומה וקאמר רבי יהודה שני נסרים של ארבעה ארבעה וכן סידר והולך עד ד"א אין מצטרפין שאף כולה רחוי לסך צהן דלית ליה גזרת תקרה: בשעת הפכנה. שגורו העוצדי כוכבים גזרה על המנות: והביאנו נסרים. שאין הנכרים מכירין שמהם לשם סוכה: ומודה ר' מאיר. צין שיש צהן ארבעה צין שאין צהן ארבעה: שאם יש בין נסר לנסר בוי. ולקמן (ד' יח.) מוקי לה צסוכה צת שמונה אמות מנומנמות דכי יהיז נסר ופסל עד אמצעה מהאי גיסא וחוזר ומתחיל מלדה השני ונותן נסר תחלה וצח"כ פסל כמו קן עד אמצעה הוו להו שני פסלים צאמנע והן של שמונה טפחים ואיכא הכשר סוכה ונסרים צצה לא פסלי לה דלמרינן דופן עקומה עד הפסלים האמצעיים: פפ"ז. פסולת גורן ויקצ דהוא סך כשר. והכי נמי מני למיתני ומודה רבי יהודה צהנך דלית צהו ארבעה דפוסלין שאם יש צין נסר לנסר כו' והאי דנקט רבי מאיר רבותא היא דאפי' רבי מאיר דמתמיר מודה צהא: ומודה רבי יהודה.

שני נסרים אין מצטרפין ר' מאיר אומר אף נסרין כסדינין בשלמא לשמואל דאמר בשאין בהן ארבעה מחלוקת אבל יש בהן ארבעה דברי הכל פסולה מאי מצטרפין מצטרפין לארבעה אלא לרב דאמר בשיש בהן ארבעה מחלוקת אבל אין בהן ארבעה דברי הכל כשרה ה"ד אי דאית בהו ארבעה למה להו לאיצטרופי אי דלית בהו ארבעה אמאי והא קנים בעלמא ניגדו לעולם דאית בהו ארבעה ומאי מצטרפין מצטרפין לארבע אמות מן הצד לישנא אחרנא בשלמא לשמואל דאמר בשאין בהן ארבעה מחלוקת אבל יש בהן ארבעה דברי הכל פסולה מאי מצטרפין מצטרפין לארבע אמות מן הצד אלא לרב בשלמא לר' מאיר מאי מצטרפין מצטרפין לארבע אמות מן הצד אלא לר' יהודה דאמר אפי' יש בהן ארבעה כשרה מאי אין מצטרפין קנים בעלמא ניגדו אידי דקאמר ר' מאיר מצטרפין אמר רבי יהודה אין מצטרפין תניא כוותיה דרב תניא כוותיה דשמואל תניא כוותיה דרב⁶ סככה בנסרים של ארו⁷ שאין בהן ארבעה דברי הכל כשרה יש בהן ארבעה רבי מאיר פוסל ורבי יהודה מכשיר א"ר יהודה מעשה בשעת הסכנה שהביאנו נסרים שהיו בהן ארבעה וסיכנו על גבי מרפסת וישבנו תחתיהן אמרו לו⁸ משם ראייה אין שעת הסכנה ראייה תניא כוותיה דשמואל⁹ סככה בנסרים של ארו שיש בהן ארבעה דברי הכל פסולה אין בהן ארבעה ר' מאיר פוסל ורבי יהודה מכשיר ומודה רבי מאיר שאם יש בין נסר לנסר כמלא נסר שמונה פסל ביניהם וכשרה ומודה רבי יהודה שאם נתן עליה נסר שהוא רחב ארבעה טפחים כשרה ואין ישנים תחתיו והישן תחתיו לא יצא ידי חובתו אתמר הפכן על צידיהן רב הונא אמר פסולה ורב חסדא ורבה בר רב עול לגביה רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי ליה הפכן על צידיהן מהו אמר להו פסולה נעשו כשפודין של מתכת אמר להו רב הונא לא אמרי לכו אמרי¹⁰ כוותי אמרו ליה ומוי אמר לן מר טעמא ולא קבלינן מיניה אמר להו ומוי¹¹ בעיתו מינאי טעמא ולא אמרי לכו לימא מסייע ליה אינה מחזקת כדי ראשו ורובו ושולחנו או שנפרצה בה פרצה כדי שזדקך בה גדי בבת ראש או שנתן עליה נסר שהוא רחב ארבעה טפחים אע"פ שלא הכנים לתוכה אלא שלשה טפחים פסולה היכי דמי (מאי¹²) לאו כגון שהפכן על צידיהם לא הכא במאי עסקינן כגון דאנחה אפומא דמטללתא דעייל תלתא לגיו ואפיק חד לבר דהוה ליה פסל היוצא מן הסוכה וכל פסל היוצא מן הסוכה נידון כסוכה: מתני'

לקמן (ד' יח.) פסל היוצא מן הסוכה כסוכה: מתני'

רבינו הנאל

ומשני רב הא מתני' לאו דברי ר' יהודה היא אלא ר' מאיר היא דאית ליה גזרת תקרה ורבי יהודה פליג ואמר כשרה וישן תחתיו. ת"ש ב' סדינין מצטרפין וב' נסרים אין מצטרפין ר' מאיר אמר נסרין כסדינין. ואקשינן אליב' דרב אם אלו הנסרין בכל אחד יש בו ד' טפחים למה צריכין צירוף ד' טפחים ויותר מד' דינם א' צירוף למה לי אע"ג דלא מצטרפי פסולין הן. ומשני רב לעולם דאית בהו בכל אחד ד' ומצטרפין מן הצד לר' אמות כדתנן בית שנפחת וסיכך על גבי כו'. תניא כרב סיככה בנסרין של ארו שאין בהן ד' כשרה יש בהן ד' טפחים ר' מאיר פוסל ור' יהודה מכשיר תניא כשמואל סיככה בנסרין שיש בהן ד' טפחים פסולה ושאין בהן ד' טפחים רבי מאיר פוסל ור' יהודה מכשיר ור' יהודה מכלה נסר כמלא נסר כמלא נסר דאית ליה פסל ביניהם כו'. ואע"ג דקיי"ל רב ושמואל הלכתא כרב באיסורי והא איסורי היא אלא כיון דחזינן רבנן בתראי דשקלי וטרי בהני נסרין דאית בהו ארבעה טפחים אם הפכן בצדיהן וסיכך בהן פסולה או כשרה ופשט רב נחמן פסולה ואוקימנא נעשו כשפודין של (שלמים) [מתכות] מדפליגי בהפכן על צדיהן מכלל שאם סיכך בהן (כרבנן) [ברבחין] דברי הכל פסולה וסוגיא דשמועתא לפסילותא ריהטא. והא נמי דתניא ושאינה מחזקת ראשו ורובו ושולחנו או שנפרץ בו כדי שזדקך הגדי בבת [ראש] או שנתן עליה נסר שרחב ד' טפחים אף על פי שלא הכנים לתוכה אלא ג' פסולה ואוקימנא כגון דאית בה בפי א' הסוכה והכנים מן הנסר שלשה בסוכה וטפת חוץ לסוכה דהויא ליה האי טפת פסל היוצא מן הסוכה וסבר האי תנא פסל היוצא מן הסוכה נידון כסוכה:

חשק שלמה על ר"ח
(ב) נראה דל"ל כפי הכשר סוכה: